

FRÅGOR SOM UTMANAR
STEREOTYPER UTAN
ATT FÖRSTÄRKA DEM.
NORMKREATIVT
HELT ENKELT!

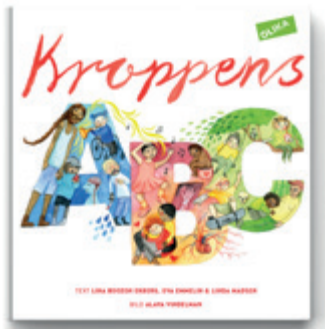
OLIKA

Pedagogisk bokhandledning till

Kroppens ABC

av författarna Lina Boozon Ekberg, Eva Emmelin och Linda Madsen
och illustratören Alaya Vindelman

FRÅGOR OM ORO, KOMMUNIKATION, KÖNSIDENTITET OCH GRÅT

1. I boken står det om O som i oro. Har du känt oro i kroppen någon gång? Vad hände då? Vad kan en göra för att bli lugnare tror du?

2. I boken står det om J som i jojk. Det är en sång som skapas utan ord och sjungs av samer. Samer är en svensk minoritet. Har du hört jojk någon gång? Går det att förstå vad någon menar utan att använda ord?

Övning: Se och lyssna på jojk genom att söka på nätet. Prata om hur känslor kan förmedlas utan ord. Prata om olika sätt att uttrycka sig, utan ord. Till exempel teckenspråk, läten, minspel och med kroppen. Testa att göra en charad där ni ska gissa vilken känsla som ni försöker förmedla utan att använda ord. Prata om att det är viktigt att lyssna på varandras signaler, det som sägs med kroppen, och inte bara det som sägs med ord.

3. I Q som i queer står det att alla människor själva får bestämma om de vill kallas för hon, han, hen eller något annat. Vad vill du bli kallad? Vet du någon som vill bli kallad för hon? Vet du någon som vill bli kallad för han? Vet du någon som vill bli kallad för hen? (se faktarutan lite längre ner för att få mer kunskap och prata med barnen om hen som ett nytt pronomen)

4. G som i gråt? Har du gråtit? Vad hände då? Hur känns det för dig att gråta? Har du sett någon annan gråta? Ett barn, eller en vuxen? Hur känns det att se någon annan gråta? Vill du bli tröstad när du gråter? Hur då? En kram, eller hålla i en hand? Eller något annat? Brukar du trösta andra när de gråter? Hur gör du då?

Köp boken och ladda ner
handledningen på www.olika.nu.

OLIKA förlag - utbildning - kommunikation
Ut med stereotyper - in med möjligheter!
www.olika.nu

"Förskolan ska sträva efter att varje barn utvecklar nyanserat talspråk, ordförråd och begrepp samt sin förmåga att leka med ord, berätta, uttrycka tankar, ställa frågor, argumentera och kommunicera med andra."

Lpfö 98, rev 2016

FRÅGOR OM KROPPEN, LIKHET OCH ÅLDER

1. Kroppens ABC tar upp saker som kroppen har, saker som kroppen gör och saker som kroppen kan känna. Kan du komma på fler saker som kroppen gör och känner än de som finns i boken?

Övning: Välj något som ni kommer på saknas i boken. Ta reda på fakta och skriv en egen text och rita bilder till. Kanske kan ni skapa ett eget alfabet som handlar om mer saker som kroppen kan göra och känna?

2. I boken finns det väldigt många människor! Vilken person tycker du är mest lik dig? Kanske någon som har samma färg på tröjan? Eller håret? Eller är lik dig i ansiktet?

3. I boken står det om Å som i ålder. Hur gammal är du? Vad är bra med att vara så gammal som du är? Finns det saker som du tyckte om med att vara yngre? Finns det saker som du tycker ska bli roligt när du blir äldre?

OM MÅNGFALD

Vi lever i ett samhälle där etnisk mångfald är en självklarhet, men i bilderboksvärlden saknas spegling av samtidens färgrikedom. I den här boken finns det barn och vuxna med många olika hudtoner. Igenkänning är en viktig aspekt av både läsning och läslust. Men att få spegling blir också ett sätt att bygga en positiv självbild och att känna sig inkluderad i samhället. Igenkänning kan ske på olika vis, vi kan hitta gemensamma nämnare med människor som på många sätt är och lever annorlunda än vi själva. Och vi kan hitta igenkänning genom att känna igen yttre saker som uppväxtmiljö, familj eller etnicitet. Genom att på ett självklart sätt gestalta och inkludera barn och vuxna med olika etnisk bakgrund i böcker bidrar vi till ett inkluderande samhälle.

Vill du veta mer om genus, kön och könstillhörighet? Läs böckerna Normkreativitet i förskolan och Ge ditt barn 100 möjligheter Istället för 2

OM HEN

Ordet hen har funnits sedan 60-talet, men boken *Kivi & Monsterhund* som kom ut 2012 var den första barnboken som använde hen som pronomen. I och med debatten som följde har hen etablerat sig som ett ord både i skrift och tal. Hen kom 2014 in i Svenska Akademiens ordlista. Hen kan användas när en inte vet könet på en person eller när det inte är relevant, till exempel "jag var hos tandläkaren idag" - "jaha, vad sa hen?". Det finns också de som vill kallas hen eller något annat könsneutralt pronomen, för att de inte känner sig som en hon eller en han, eller för att de är trötta på uppdelningen och föreställningarna kring hon och han. Barn lär sig ständigt nya ord, som "hon" eller "han". Att börja lära ut hen, tillsammans med hon och han, tycks vara en större utmaning för oss vuxna än för barn. Idag är hen ett etablerat ord och används flitigt i både media och skolor. I den här boken används hen när kön inte är relevant och nämns i ordet queer. Att kalla någon för hen kan en göra om en vet att den personen vill bli kallad för det, grundregeln när det gäller både hen, hon och han - och andra alternativ - är att ta reda på vad personen föredrar.

Vill du veta mer om jämställdhet och normkreativitet? Läs mer och boka våra populära utbildningar på olika.nu/utbildning!